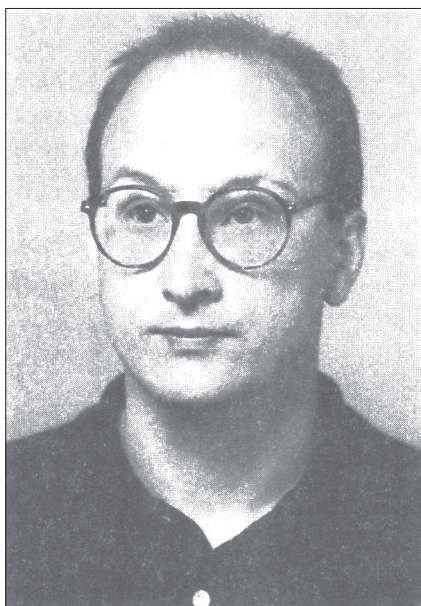

АЛЕКСАНДАР ФОТИЋ

Александр Фотић, доцент, рођен је 8. 10. 1960. године у Београду. У Београду је стекао основно, средње и високо школско образовање. Дипломирао је 1987. године на Филозофском факултету у Београду – Одсек за историју. Постдипломске студије завршио је на истом факултету 1991. године одбранивши магистарски рад: *Београд у XVII веку према турским документима конта Марсиљија*. Под менторством проф. др Драгољуба Живојиновића завршио је докторску тезу: *Турска и Хиландар у XVI и XVII веку*, одбранивши је 1999. године. Упоредо са студијама историје учио је турски и османски турски језик на Одсе-

ку за оријенталну филологију на Филолошком факултету у Београду. Од 1988. до 2000. године радио је у Балканолошком институту САНУ, у звањима истраживача-приправника и истраживача-сарадника. Од марта 2000. године запослен је на Филозофском факултету – Одсек за историју, у звању доцента на катедри Општа историја новог века, с тим што је остао везан за истраживачки пројекат у Балканолошком институту. Био је сарадник Центра за српске студије у Београду од 1995. до 1998. године. Од 1995. године члан је Одбора за посебна издања Архива Србије, а од 1999. године члан је Хиландарског одбора САНУ. Проучава историју балканских народа под влашћу Османлија, нарочито у XVI и XVII веку. На основу непознатих османских извора писао је радове везане за историју Београда, православне цркве и

Свете Горе. Учествовао је на више научних скупова, међународних и домаћих, и одржао више јавних предавања.

БИБЛИОГРАФИЈА

КЊИГЕ

1. *Пропаст Српског Царства 1371–1389 / The Fall of the Serbian Empire 1371–1389*, илустрације и легенде: Н. Кусовац – Д. Милошевић, едиција „Илустрована историја Срба / Illustrated History of the Serbs“, књ. 4, Београд: КИЗ Литера, 1991¹, 1991², 1992³, Београд–Мелбурн 1993⁴, 1995⁵.

2. *Срби под турском, аустријском и млетачком влашћу / Serbs under Ottoman, Austrian and Venetian Rule*, илустрације и легенде Н. Кусовац – Д. Милошевић, едиција „Илустрована историја Срба / Illustrated History of the Serbs“, књ. 8, Београд: КИЗ Литера, 1992¹, 1994².

3. *Први српски устанак / The First Serbian Uprising*, илустрације и легенде Н. Кусовац – Д. Милошевић, едиција „Илустрована историја Срба / Illustrated History of the Serbs“, књ. 9, Београд: КИЗ Литера, 1995.

4. *Света Гора и Хиландар у Османском царству (XV–XVII век)*, Београд: Балканолошки институт САНУ, Манастир Хиландар, Свети архијерејски синод Српске православне цркве, 2000.

СТУДИЈЕ, ПРИКАЗИ

1986

5. *Турски катастарски пописи неких подручја западне Србије XV–XVI века, I–III, Чачак 1985*, Историјски гласник 1, Београд 1986, 154–155 (приказ).

6. *Topkapı Sarayı Müzesi Osmanlı Saray Arşivi Katalogu, Fermanlar, Ankara 1985*, Историјски часопис XXXIII, Београд 1986, 235–236 (приказ).

1987

7. *Арон Гуревич, Проблеми народне културе у средњем веку, Београд 1987*, Књижевна реч 302, Београд 25. јун 1987 (приказ).

8. *Muhimme defteri. Dokumenti o našim krajevima, Monumenta turcica, ser. III, knj. 1, sv. 1, Sarajevo 1985*, Историјски гласник 1–2, Београд 1987, 241–243 (приказ).

9. *Türkiye Tarih Yayınları Bibliyografyası, III, 1968–1977, Istanbul 1985*, Историјски гласник 1–2, Београд 1987, 255–256 (приказ).

10. *Жан Делимо, Грех и страх. Стварање осећања кривице на Западу од XIV до XVIII века, Нови Сад 1986*, Књижевна реч 311, Београд, 10. децембар 1987 (приказ).

1988

11. *Задужбине Косова. Споменици и знамења српског народа, Призрен–Београд 1987*, Књижевна реч 314, Београд 25. јануар 1988 (приказ).

12. *Two Earliest Land Registers of the Sanjak of Zvornik (from 1519 and 1523, Sarajevo–Beograd 1987*, Balcanica XVIII–XIX, Belgrade 1987–88, 345–346 (приказ).

1989

13. *Тарипāте on Vakif Lands – Contribution to the Ottoman Diplomats*, Balcanica XX, Belgrade 1989, 262–273.

14. *Мебде-и Канун-и Йеничери Ојагы Тарихи*, изд. И. Е. Петросян, Москва 1987, Balcanica XX, Београд 1989, 431–432 (приказ).

15. *Торкарı Sarayı Müzesi Osmanlı Saray Arşivi Katalogu, Hükümler–Beratlar, II, Ankara 1988*, Историјски часопис XXXVI, Београд 1989, 267–268 (приказ).

1990

16. *Обнова српског манастира Св. Саве Освећеног код Јерусалима 1613. године*, Balcanica XXI, Београд 1990, 225–238.

17. *Јеретички покрети и дервишки редови на Балкану, међународни научни скуп, Београд, 17–19. април 1989*, Balcanica XXI, Београд 1990, 367–368 (приказ).

1991

18. *Дефтери фодула београдског имарета Мехмед-наше Јахјапашића*, Balcanica XXII, Београд 1991, 57–74.

19. *Рустем-нашин вакуф у Београду (icâreteyn)*, Историјски часопис XXXVIII, Београд 1991, 233–241.

20. *Девет прилога историји турског Београда*, Годишњак града Београда XXXVIII, Београд 1991, 103–112.

1992

21. *Два прилога из историје Срема 1687. године*, Зборник за оријенталне студије САНУ 1, Београд 1992, 139–146.

22. *Улога вакуфа у развоју оријенталног града: београдски вакуф Мехмед-наше Јахјапашића*, Социјална структура српских градских насеља (XII–XVIII век), Смедерево–Београд 1992, 149–159.

23. *Косовска битка 1389. године и њене последице*, Зборник радова са међународног симпозијума у Химелстиру 1989. године, изд. Балканолошког института САНУ, Српске православне епархије за западну Европу и Матице Срба и исељеника Србије, Београд 1991, Новине Београдског читалишта II/7, IV–IX, Београд 1992, 27 (приказ).

1993

24. *Турски орден Симе Милутиновића Сарајлије*, Сима Милутиновић Сарајлија. Књижевно дело и културноисторијска улога, Београд 1993, 379–385.

1994

25. *The Official Explanations for the Confiscation and Sale of Monasteries (Churches) and Their Estates at the Time of Selim II*, Turcica XXVI, Paris 1994, 33–54.

26. *L'Eglise chrétienne dans l'Empire ottoman: Le monastère Chilandar à l'époque de Sélim II*, Dialogue. Journal international d'arts et de sciences 3/12, Paris, Décembre 1994, 53–64.

27. *Хуџети митрополита Андрије*, Balcanica XXV–1, Београд 1994, 123–136.

28. *Nathalie Clayer, Mystiques, État et Société. Les Halvetis dans l'aire balkanique de la fin du XVIe siècle à nos jours*, Leiden – New York – Köln, E. J. Brill, 1994, Balcanica XXV–1, Belgrade 1994, 333–334 (приказ).

1995

29. *Откуп имања светогорских манастира у време Селима II*, Казивања о Светој Гори, Београд 1995, 171–186.

1996

30. *Конфискација и продаја црквених имања у време Селима II (проблем црквених вакуфа)*, Balcanica XXVII, Београд 1996, 45–77.

31. *Les Balkans à l'époque ottoman (sous la responsabilité de Daniel Panzac)*, Revue du Monde Musulman et de la Méditerranée, 66, 1992/4, 1–158, Balcanica XXVII, Belgrade 1996, 354–355 (приказ).

1997

32. *Света Гора у доба Селима II*, Хиландарски зборник 9, Београд 1997, 143–162.

33. *Збирка турских докумената у Архиву манастира Хиландара*, Хиландарски зборник 9, Београд 1997, 163–171.

34. *Пад Свете Горе под власт Османлија*, Друга казивања о Светој Гори, Београд 1997, 101–121.

35. [1] *Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia*, [2] *Бабингер (Babinger) Франц*, [3] *Беговић Мехмед*, [4] *Белдичану (Beldiceanu) Никоара*, [5] *Бојанић (Шопова, Лукач) Душанка*, [6] *Иналџик (Inalcik) Халил*, одреднице у: Енциклопедија српске историографије, приредили С. Ћирковић и Р. Михаљчић, Београд 1997, 38, 265–266, 273–275, 288–289, 399–400.

36. *Хиландар и српско племство после пада Деспотовине*, Хришћанска мисао V/9–12, 1997, 48–50.

1998

37. *Прилагођавање и опстанак: Хиландар у Османском Царству (XV–XVII век)*, Манастир Хиландар, приредио Г. Суботић, САНУ, Београд 1998, 91–102 [= *Adaptation and Survival: Hilandar in the Ottoman Empire (15th–17th Centuries)*, Hilandar Monastery, ed. by G. Subotić, SASA, Belgrade 1998, 91–102].

38. *Најпознатији хиландарски ферман*, Хиландарски зборник 10, Београд 1998, 299–309.

39. *Пад Свете Горе под турску власт*, Књижевне новине 984, Београд 15, XI 1998, 1, 6.

40. *Светогорски метоси у доба прве турске власти 1383–1403 (питање опште конфискације)*, Зборник радова Византолошког института 37, Београд 1998, 213–219.

1999

41. [1] *Ага*, [2] *Акча*, [3] *Бег*, [4] *Беглер-бег*, [5] *Берат*, [6] *Везир*, [7] *Велики везир*, [8] *Вилајет*, [9] *Војвода* (4. део), [10] *Газија*, [11] *Дефтер*, [12] *Кадија*, [13] *Паша*, [14] *Порта*, [15] *Санџак*, [16] *Санџак-бег*, [17] *Склав*, [18] *Субаша*, [19] *Хазна*, [20] *Хуџет*, одреднице у: Лексикон српског средњег века, приредили С. Ћирковић и Р. Михалчић, Београд 1999, 1, 5–6, 35–36, 40, 70–72, 78–79, 97, 111, 150–151, 267, 503–504, 554, 644–645, 671–672, 719, 773, 787–788.

42. *Dispute between Chilandar and Vatopedi over the Boundaries in Komitissa (1500)*, Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου. Ἱστορία καὶ τέχνη [The Monastery of Vatopedi. History and Art (Athens 29/11 – 01/12 /1996), Ἀθωνικά Σύμμεικτα [Athonika Symmeikta] 7, Athens 1999, 97–107.

2000

43. *Спор Хиландара и Ватопеда у Комитиси 1500. године*, Трећа казивања о Светој Гори, Београд 2000, 100–108.

44. *Нова историја српског народа*, приредио Душан Т. Батаковић, аутори: Душан Т. Батаковић, Милан Ст. Протић, Никола Самарцић, Александар Фотић, Београд – Lausanne: Наш дом – L'Age d'Homme, 2000.

45. *Светогорци у писанији (XVI–XVII век)*, Црква. Календар Српске православне патријаршије за просту 2001. годину, Београд 2000, 72–80.

46. *Despina Mara Branković and Chilandar: Between the Desired and the Possible*, Осам векова Хиландара. Историја, духовни живот, књижевност, уметност и архитектура, САНУ, Београд 2000, 93–100 (Научни скупови, књ. ХCV, Одељење историјских наука, књ. 27).

47. *Три црнице из историје Српске православне цркве у XVI веку*, Хришћанска мисао 9–12, 2000, 50–51.

48. *Athonite Travelling Monks and the Ottoman Authorities (16th–17th Centuries)*, Зборник радова у част Халила Инаџика, Истанбул (у штампи).

49. *Ксенофонт и Хиландар у XVI и XVII веку*, Четврта казивања о Светој Гори (у штампи).

50. *Xenophontos in the Ottoman Documents of Chilandar (16th–17th C.)*, Зборник радова са међународног научног скупа Μονή Ξενοφώντος, Χίλια χρόνια ιστορικοῦ βίου, одржаног 27–28. XI 1998. у Атини (у штампи).

51. *The Collection of Ottoman Documents in the Monastery of Hilandar (Mount Athos)*, Зборник радова с међународног научног скупа: Turkish Documents in the Monastery and City Archives of Italy and the Balkans, одржаног 16–17. 11, 2000 у Анкари (у штампи).

52. *Yahya Paşa-oglu Mehmed Paşa's Evkaf in Belgrade*, Acta Orientalia Hungarica, Budapest 2001 [Dedicated to the Memory of Professor Lajos Fekete's 100th Birthday (у штампи).

53. *Le Pyrgos de Kavalar(eos) – alias Pyrgos du roi Milutin*, Revue des Études byzantines 59 (у штампи).